

На основу члана 146. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/2009,81/2009- испр., 64/2010- одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013- одлука УС, 50/2013- одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018,31/2019,37/2019-др.закон, 9/2020 и 52/2021) и члана 39. Статута града Сомбора ("Сл. лист Града Сомбора", бр. 02/2019) Скупштина Града Сомбора на својој __. седници, одржаној дана __. __.2022. године, доноси

О Д Л У К У О ПОДИЗАЊУ, ОДРЖАВАЊУ, ПРЕМЕШТАЊУ И УКЛАЊАЊУ УМЕТНИЧКИХ ДЕЛА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређују се поступак и начин подизања, постављања, премештања, уклањања, одржавања и финансирања уметничких дела на површинама јавне намене на територији града Сомбора, као и успостављање и вођење прописаних евиденција.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овој одлуци имају следеће значење:

- 1) „уметничко дело“ у смислу ове одлуке је споменик, спомен обележја, скулптурално дело, мурал, мозаик и друго уметничко дело ликовне, примењене и мултимедијалне уметности;
- 2) „споменик и спомен обележје“ је предмет-дело ликовне или примењене уметности које обележава значајно место, догађај или личност значајну за град Сомбор или националну или светску историју и културу и које има пре свега меморијалну вредност али и уметничку и естетску вредност (рељеф, спомен плоча, биста-попрсје, портрет-глава, статуа, кип, фигура-седећа, стојећа, група фигура, коњаничка фигура и др. вајарска дела);
- 3) „скулптурално дело“ је предмет-дело ликовне и примењене уметности које пре свега има естетску и уметничку вредност али и смисаону, историјску и друштвену (рељеф, спомен плоча, биста-попрсје, портрет-глава, статуа, кип, фигура-седећа, стојећа, група фигура, коњаничка фигура и др. вајарска дела);
- 4) „мурал“ је уметничка, сликарска композиција урађена на зиду, таваници или некој другој површини која има пре свега уметничку и естетску али и смисаону, историјску и друштвену вредност;
- 5) „мозаик“ је уметничка, сликарска композиција урађена на зиду, таваници или некој другој површини урађена техником слагања и састављања разнобојних коцкица квадратног или неправилног облика од камена, керамике, стакла, цигле и др. материјала која има пре свега уметничку и естетску али и смисаону, историјску и друштвену вредност;
- 6) „друго уметничко дело ликовне, примењене и мултимедијалне уметности“ јесте уметнички предмет или дело настало као резултат талента, инспирације, уложеног рада, израза мисли и осећаја уметника, израђена разним техникама и материјалима које има уметничку, естетску, смисаону, историјску и/или друштвену вредност (уметничке инсталације, дела уличне уметности, пејсажне уметности и др.);
- 7) „површина јавне намене“ јесте простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.) као и друге површине и простори који се јавно користе (пешачка и разделна острва, острво кружне

раскрснице, речна и каналска обала, мост, зелена и друга површина између и око зграда, фасада зграде која је видљива са јавне површине, пасаж и део дворишта или парка у склопу комплекса јавног објекта а који није ограђен и који се јавно користи).

- 8) „подизање, постављање и израда уметничког дела“ представља процес који подразумева: израду идејног решења односно скице уметничког дела, израду уметничког дела у одређеној техници и извођење радова на постављању уметничког дела на локацију.
- 9) „уређење локације“ је урбанистичко-архитектонско уређење локације и представља извођење грађевинских и других радова на подизању, постављању и изради уметничког дела.

Члан 3.

Забрањено је постављање споменика и спомен обележја изван површина јавне намене.

Члан 4.

Уметничко дело се може, на површини јавне намене, трајно или привремено подигнути, поставити, изградити, преместити или уклонити.

Трајно подизање, постављање, израђивање, премештање или уклањање Уметничког дела на површини јавне намене може се извршити на основу одобрења које издаје Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство а уз претходно донету одлуку Скупштине града Сомбора.

Привремено подизање, постављање, израђивање, премештање или уклањање Уметничког дела на површини јавне намене може се извршити на основу одобрења које издаје Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство, а уз претходно донету одлуку Градског већа.

Комисија

Члан 5.

Комисију за подизање споменика и постављање скулптуралних дела на територији града Сомбора (у даљем тексту: Комисија) именује Скупштина града.

Комисија има председника, заменика председника и пет чланова.

Председник, заменик председника и три члана именују се из реда стручњака из области културе (ликовни и примењени уметници и критичари, књижевници, историчари, историчари уметности и др.) и из области урбанизма (архитекте и урбанисти).

Два члана именују се из реда одборника Скупштине града.

Комисија се именује на период од четири године, односно до истека мандата одборницима Скупштине града, а може бити разрешена и пре истека периода на који је именована.

Комисија одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

Стручне и административно-техничке послове за потребе Комисије обавља одељење градске управе надлежно за послове који се односе на праћење и задовољавање потреба грађана из области културе (у даљем тескту: Одељење).

II. ПОДИЗАЊЕ, ПОСТАВЉАЊЕ И ИЗРАДА УМЕТНИЧКОГ ДЕЛА НА ПОВРШИНАМА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Иницијатива

Члан 6.

Иницијативу за подизање, постављање, односно израду уметничког дела може дати свако физичко или правно лице осим Комисије.

Иницијатива се подноси Одељењу у писаном облику и иста мора да садржи образложење о потреби и разлозима за подизање, постављање и израду уметничког дела, са предлогом места и локације за подизање, постављање односно израду, временски период на који се подиже, поставља и израђује, изворе финансирања и друге податке од значаја за одлучивање.

Закључак Комисије

Члан 7.

О предлогу иницијативе Комисија одлучује Закључком.

Закључак којим се прихвата иницијатива треба да садржи:

- образложење иницијативе,
- предлог локације, број парцеле и позицију уметничког дела на парцели,
- опис и начин постављања уметничког дела,
- врсту и оквирну димензију уметничког дела;
- извор финансирања (из буџета Града, средствима физичких или правних лица, донација);
- временски период на који се подиже, поставља односно израђује уметничко дело (трајно или привремено).

Услови за подизање, постављање и израду уметничког дела

Члан 8.

Услови за подизање, постављање и израду уметничког дела дефинишу се урбанистичким условима које издаје Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство на основу захтева Одељења и закључка Комисије.

Урбанистички услови из претходног става садрже ситуациони план или скицу, техничке и друге посебне услове за подизање, постављање и израду уметничког дела.

Члан 9.

Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство прибавља мере техничке заштите од надлежног завода за заштиту споменика културе, претходну сагласност министарства надлежног за послове културе као и сагласности, мишљења и услове других надлежних органа, институција, ималаца јавних овлашћења и других правних лица.

Уколико се уметничко дело подиже, поставља и израђује на фасади зграде која је видљива са јавне површине неопходно је прибавити сагласност половине власника посебних делова зграде.

Одлука о подизању, постављању и изради уметничког дела

Члан 10.

Одлуку о подизању, постављању и изради уметничког дела за уметничко дело из члана 4. став 2. доноси Скупштина града.

Одлуку о подизању, постављању и изради уметничког дела за уметничко дело из члана 4. став 3. доноси Градско веће.

Одлуку о подизању, постављању и изради уметничког дела из става 1. и става 2. овог члана спроводи Одељење.

Члан 11.

Предлог Одлуке о подизању, постављању и изради уметничког дела израђује Одељење.

Одлука о подизању, постављању и изради уметничког дела садржи следеће:

- назив уметничког дела и сврху постављања (обележавање догађаја, места, личности, порука коју носи);
- локацију уметничког дела;
- потребна средства за реализацију;
- изворе из којих ће се финансирати;
- временски период на који се подиже, поставља и израђује уметничко дело.

Спровођење Одлуке о подизању, постављању и изради уметничког дела

Члан 12.

Комисија одређује начин спровођења Одлуке о подизању, постављању и изради уметничког дела из члана 10. ове одлуке.

Начин спровођења одлука из претходног става може бити:

1. спровођење конкурса за избор идејног решења- конкурс за дизајн;
2. ангажовање аутора по позиву.

Конкурс за дизајн

Члан 13.

Конкурс за дизајн (у даљем тексту: Конкурс) спроводи се на основу важећег Закона о јавним набавкама и Правилника којима се уређује начин и поступак за расписивање и спровођење урбанистичко архитектонског конкурса.

Комисија утврђује ближе услове Конкурса.

Избор идејних решења на Конкурсу који ће бити награђени или откупљени, врши посебан Жири изабран у складу са Законом о јавним набавкама и Правилником којим се уређује начин и поступак за расписивање и спровођење урбанистичко- архитектонског конкурса.

Комисија након завршеног Конкурса, а на основу награђених и откупљених идејних решења, даје предлог идејног решења које ће се реализовати.

Градско веће на предлог Комисије доноси одлуку о изабраном идејном решењу које ће се реализовати и изабраном аутору са којим ће се закључити уговор о изради уметничког дела.

Ангажовање аутора по позиву

Члан 14.

Израда идејног решења и израда уметничког дела може се уговором поверити аутору ангажованом по позиву, уз учешће најмање три аутора, а у складу са важећим Законом о јавним набавкама.

Трајно подизање, постављање и израда уметничког дела

Члан 15.

Трајно подизање, постављање и израђивање уметничког дела на површини јавне намене неопходно је извести уз радове на уређењу предметне локације, а на основу решења о одобрењу за трајно подизање, постављање и израду уметничког дела које издаје Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство у складу са законом који регулише услове и начин уређења простора, уређивање и коришћење грађевинског земљишта и изградњу објеката и овом одлуком.

Пројектно-техничка документација за уређење локације се израђује на основу идејног решења из члана 13. став 5. и члана 14. и иста мора бити израђена у складу са законом који регулише услове и начин уређења простора, уређивање и коришћење грађевинског земљишта и изградњу објеката.

Члан 16.

Извођење радова на уређењу локације и подизању, постављању и изради уметничког дела обавезно се пријављује надлежном заводу за заштиту споменика културе.

Привремено подизање, постављање и израда уметничког дела

Члан 17.

Привремено подизање, постављање и израђивање уметничког дела на површини јавне намене врши се на основу решење о одобрењу за привремено подизање, постављање и израду уметничког дела на локацију издаје Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство у складу са овом одлуком.

Члан 18.

Захтев за издавање одобрења из члана 17. садржи:

1. одлуку Градског већа из члана 10. став 2. ове одлуке;
2. идејно решење одабрано конкурсом за дизајн у складу са чланом 13. или ангажовањем аутора по позиву у складу са чланом 14. ове одлуке;
3. уколико је у питању донација односно поклон доставља се уговор о донацији.

Решење о одобрењу садржи:

1. назив уметничког дела и сврху постављања (обележавање места, догађаја или личности)
2. податке о површини на којој се подиже, поставља и израђује уметничко дело (локација, број парцеле, опис површине јавне намене и др.)
3. карактеристике уметничког дела (материјализација, врста уметничког дела, техника израде, позиција на површини јавне намене, димензије, начин приступа уметничком делу и др.);
4. посебне услове под којим се уметничко дело може поставити (у складу са урбанистичким условима из члана 8. и 9. ове одлуке);
5. временски период на који се подиже, поставља и израђује уметничко дело;
6. остале обавезе у зависности од врсте уметничког дела које се поставља на површини јавне намене а у делу примене прописа који се односе на комунални ред, одржавање чистоће и друге прописе;
7. обавезу уклањања уметничког дела у прописаном року по истеку важења Одобрења;
8. обавезу довођења површине за јавне намене у уредно и технички исправно стање у прописаном року након уклањања уметничког дела;
9. могућност доношења решења о привременом уклањању или премештању уметничког дела у случају одржавања манифестације којој је покровитељ Град или извођења грађевинских или других радова у оквиру површине јавне намене;

10. и друге посебне услове од значаја за подизање, постављање односно израду уметничког дела.

На Решење о одобрењу из става 2. овог члана може се изјавити жалба Градском већу Града Сомбора у року од 15 дана од дана пријема решења.

III. ПОСТАВЉАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ УМЕТНИЧКОГ ДЕЛА ИЛИ РЕПЛИКЕ УМЕТНИЧКОГ ДЕЛА

Члан 19.

На површини јавне намене може се привремено или трајно поставити и већ постојеће уметничко дело или подићи реплика уметничког дела.

На поступак подизања односно постављања постојећег уметничког дела или реплике уметничког дела на површини јавне намене сходно се примењују одредбе ове одлуке које се односе на подизање, постављање и израду уметничког дела.

IV. ПРЕМЕШТАЊЕ И УКЛАЊАЊЕ УМЕТНИЧКОГ ДЕЛА

Члан 20.

Уметничко дело се са површине јавне намене може трајно или привремено преместити односно уклонити, ако за то постоје оправдани разлози.

Средства за потребе премештања односно уклањања обезбеђују се у буџету Града.

Иницијатива

Члан 21.

Иницијативу за премештање односно уклањање уметничког дела може дати свако физичко или правно лице, удружење грађана, организација и др.

Иницијатива се подноси Одељењу у писаном облику и иста мора да садржи:

- образложење о потреби и разлозима за премештање односно уклањање уметничког дела;
- шта се премешта тј. уклања (назив уметничког дела);
- опис постојећег стања уметничког дела;
- ако се премешта: предлог локације за премештање уметничког дела и образложење предлога;
- временски период на који се планира премештање односно уклањање.

Члан 22.

О предлогу иницијативе из члана 21. ове одлуке Комисија одлучује Закључком.

Закључак којим се прихвата иницијатива треба да садржи:

- опис и образложење иницијативе,
- ако се премешта уметничко дело: предлог локације за премештање уметничког дела и начин транспорта, временски период на који се планира премештање;
- ако се уклања: начин демонтаже, место депоновања/чувања или начин уништавања/рециклирања;
- временски период на који се планира премештање односно уклањање (трајно односно привремено)

- оријентациони износ потребних финансијских средстава и извор финансирања.

Услови за премештање односно уклањање уметничког дела

Члан 23.

Услови за премештање односно уклањање уметничког дела дефинишу се урбанистичким условима које издаје Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство на основу захтева Одељења и закључка Комисије.

Урбанистички услови из претходног става садрже ситуациони план, техничке и друге посебне услове за премештање односно уклањање уметничког дела, локацију за премештање уметничког дела као и место и начин депоновања/чувања или начин уништавања/рециклирања.

Члан 24.

Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство прибавља мере техничке заштите од надлежног завода за заштиту споменика културе, претходну сагласност министарства надлежног за послове културе као и сагласности, мишљења и услове других надлежних органа, институција, ималаца јавних овлашћења и других правних лица.

Одлука о премештању односно уклањању уметничког дела

Члан 25.

Скупштина града за уметничко дело које се трајно премешта односно уклања доноси Одлуку о премештању односно уклањању уметничког дела.

Градско веће за уметничко дело које се привремено премешта односно уклања доноси Одлуку о премештању односно уклањању уметничког дела.

Донету Одлуку о премештању односно уклањању уметничког дела из става 1. и става 2. овог члана спроводи Одељење.

Члан 26.

Одлука о премештању односно уклањању уметничког дела обавезно садржи следеће:

- назив уметничког дела и разлог премештања односно уклањања;
- ако се премешта: локацију за премештање уметничког дела;
- ако се уклања: место и начин депоновања/чувања или начин уништавања/рециклирања;
- временски период на који се планира премештање односно уклањање;
- потребна финансијска средства за реализацију;
- изворе из којих ће се финансирати премештање односно уклањање.

Одобрење за премештање односно уклањање уметничког дела

Члан 27.

Решење о одобрењу за премештање односно уклањање уметничког дела издаје Одељење за просторно планирање, урбанизам и грађевинарство у складу са овом одлуком.

Решење о одобрењу за премештање односно уклањање садржи:

1. податке о подносиоцу захтева;
2. назив уметничког дела и образложење премештања односно уклањања;
3. податке о локацији на коју се премешта односно уклања уметничко дело;
4. карактеристике и опис постојећег стања уметничког дела;
5. посебне услове под којим се уметничко дело може преместити односно уклонити;
6. временски период на који се премешта односно уклања уметничко дело;

7. остале обавезе у зависности од начина премештања односно уклањања са површине јавне намене а у делу примене прописа који се односе на комунални ред, одржавање чистоће и друге прописе;
8. обавезу довођења површине за јавне намене у уредно и технички исправно стање у прописаном року након премештања односно уклањања уметничког дела;
9. и друге посебне услове од значаја за премештање односно уклањање уметничког дела.

На Решење из става 1. овог члана може се изјавити жалба Градском већу Града Сомбора у року од 15 дана од дана пријема истог.

V. ЕВИДЕНЦИЈА И ОДРЖАВАЊЕ УМЕТНИЧКИХ ДЕЛА

Члан 28.

Одељење води Евиденцију уметничких дела на територији града Сомбора (у даљем тексту: Евиденција) на основу које израђује годишњи план одржавања уметничких дела са потребним финансијским средствима за њихово одржавање.

Члан 29.

О одржавању уметничких дела стара се град Сомбор, преко Одељења и ЈКП „Зеленило“ Сомбор.

Члан 30.

Одржавање уметничких дела у смислу одредаба ове одлуке подразумева редовно одржавање чистоће, негу зелених површина, контролу и одржавање расвете, поправку прилазне стазе или пута и по потреби спровођење мера на реконструкцији, ревитализацији, санацији и конзерваторској заштити уметничког дела.

Члан 31.

Уметничка дела грађани су дужни да чувају и да се према њима односе са дужном пажњом.

Забрањено је прљање, скрнављење, оштећивање или уништавање уметничких дела.

Члан 32.

Правно или физичко лице које неовлашћено подигне, постави, изради, премести, уклони или оштети уметничко дело дужно је да успостави пређашње стање, односно надокнади насталу штету, у складу са законом и овом одлуком.

Члан 33.

Чување и одржавање једног или неколико уметничких дела Градско веће може поверити школи, предузећу, установи, или другом органу или организацији, уз њихову сагласност.

VI. ФИНАНСИРАЊЕ

Средства из буџета Града

Члан 34.

Одељење на предлог Комисије израђује годишњи програм подизања, постављања, израде, премештања и уклањања уметничких дела на територији града Сомбора.

У Буџету града Сомбора обезбеђују се средства за подизање, постављање, израду, премештање, уклањање и одржавање уметничких дела.

Средства правних и физичких лица

Члан 35.

Подизање, постављање и израда уметничког дела се може финансирати средствима физичких или правних лица а у складу са овом одлуком и Одлуком о контроли пријема и реализације донација буџету Града Сомбора.

Правно или физичко лице које обезбеди сва средства или више од 50% потребних средстава за подизање, постављање и израду уметничког дела има право да му се име упише поред уметничког дела.

О начину уписа имена поред уметничког дела одлучује Комисија.

VII. НАДЗОР

Члан 36.

Надзор над применом ове одлуке, врши Одељење.

Послове инспекцијског надзора над спровођењем ове одлуке врши Одељење инспекције и комуналне милиције градске управе Града Сомбора, путем комуналних инспектора и комуналних милиционера.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Новчаном казном у износу од 150.000 динара казниће се за прекршај правно лице:

- ако подигне, постави и изради уметничко дело супротно одредбама ове одлуке;
- ако премести или уклони уметничко дело супротно одредбама ове одлуке.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 25.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 75.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице новчаном казном у износу од 25.000 динара.

Члан 38.

Новчаном казном у износу од 25.000 динара казниће се за прекршај физичко лице:

- ако намерно или из крајње непажње уништи или оштети уметничко дело;
- ако уметничко дело прља или скрнави.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Одредбе ове одлуке, осим у погледу органа надлежног за доношење одлуке о постављању уметничког дела, не примењује се када се уметничко дело поставља на иницијативу друге државе.

За изградњу и постављање споменика на гробљима примењују се одредбе посебне одлуке којом је уређена ова материја.

